

TBMM Başkanı Şentop: Bölgesel Entegrasyonu Mümkün Kılacak Adımlar İçin Kolaylaştırıcı Rol Oynamalıyız

TBMM Başkanı Şentop, “Gerekli hallerde, daha fazla bölgesel entegrasyonu mümkün kılacak adımlar için yasal zeminin hazırlanmasında kolaylaştırıcı rol oynamalıyız.” dedi. - 24.06.2020

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, özellikle yeni tip koronavirüs (KOVİD-19) salgını sürecinde hızlı ve etkin sonuç alma noktasında bölgesel iş birliğinin öneminin daha da öne çıktığını belirterek, “Gerekli hallerde, daha fazla bölgesel entegrasyonu mümkün kılacak adımlar için yasal zeminin hazırlanmasında kolaylaştırıcı rol oynamalıyız.” dedi.

TBMM Başkanı Şentop, video konferans yöntemi ile katıldığı Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci Parlamenter Asamblesi Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, Kovid-19 salgınının yansımalarının, diğer alanlarda olduğu gibi Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi ve Dönem Başkanı Priştine'nin de çalışmalarına olumsuz yönde etki yaptığını söyledi.

Priştine'yi zor şartlara rağmen başarılı geçen dönem başkanlığından dolayı kutlayan Şentop, “Priştine'nin liderliğinde, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi'nin başarısını, sadece ülkelerimizin değil, Avrupa kıtasının ve nihayetinde tüm dünyanın huzuru, istikrarı ve refahı için de önemli görmekteyiz.” diye konuştu.

Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi için bugüne kadar en önemli mutabakat noktasının Avrupa kurumları ile bütünleşmek olduğunu vurgulayan Şentop şöyle devam etti:

“Elbette Güneydoğu Avrupa ülkeleri için bu nokta önemini hala kaybetmemiştir. Aynı zamanda, bölgenin kendi içinde bütünleşmesi ve Güneydoğu Avrupa'ya özgü iş birliği

yapılarının geliştirilmesi de önemlidir. Sorunların çözümünde iş birliği ve eşgüdüm, Güneydoğu Avrupa için önemli bir güç çarpanı olacaktır. Bölgedeki istikrarın kalıcı olması tüm bölge ülkelerinin refahı için gereklidir. Öte yandan istikrarsızlık ve çekişme, bölgenin kaderini bölge dışı aktörlerin ellerine teslim edecektir. Bu bakış açısıyla, Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci'nin bağımsız ve güçlü bir iş birliği zemini olarak devam etmesinin bölgenin ortak çıkarlarına hizmet edeceği aşıkardır. Türkiye olarak biz, Güneydoğu Avrupa'da iyi komşuluk ilişkileri perspektifinde; yabancı düşmanlığı, İslamofobi ve göçmen karşıtlığı gibi modern küresel sınamalar karşısında insani değerler temelinde tesis edilmiş ortak duruşun temin ve kurulması vizyonunu paylaşıyoruz. Bölgemizde istikrar, güven ve iş birliğini geliştirerek Güneydoğu Avrupa'yı geleceğe bağlamak istiyoruz.”

“İttifaklardaki güven ilişkisi ve iş birliklerinin derinliği sorgulamaya açılmıştır”

Kovid-19 salgınının günün kurum ve anlayışları için geniş ölçekte bir sınav olduğunun altını çizen Şentop, devletler arası dayanışma ve ilişkilerin de bu sınavdan nasibini aldığını belirtti.

Şentop, uluslararası düzeyde tesis edilen temas ve ittifakların salgın döneminin tecrübeleri ile yeniden şekilleneceğini ifade ederek, bu şekillenmenin şüphesiz yöntem ve içerik bakımından farklılaşmalar göstereceğinin altını çizdi. Kovid-19 küresel salgınının yöntem bakımından uluslararası toplantıların video konferans biçiminde gerçekleştirilmesi normunun oluşmasını sağladığına işaret eden Şentop, “İçerik bakımından ise ittifaklardaki güven ilişkisi ve işbirliklerinin derinliği sorgulamaya açılmıştır. Bu açıdan değerlendirdiğimizde bazı devletler, ihtiyaç duyduğu yardımı müttefiklerinden alamamaktan açıkça şikayetçi olmuştur. Türkiye ise özverili bir şekilde kendi kaynaklarını paylaşmış, bu zorlu süreçte pek çok ülkeye dostluk elini uzatmıştır.” değerlendirmesinde bulundu.

Kovid-19 salgınının, ortak iş birliği ve mücadelenin önemini hatırlattığını dile getiren Şentop, salgından etkilenen ülkelerin her ne kadar ulusal tedbirlere başvurmuş olsa da dünya genelinde bu mücadelenin sonuç doğurmasının ancak etkin ve koordineli adımlar atılmasıyla mümkün olabildiğini söyledi.

Mustafa Şentop, bu süreçte Türkiye'nin vatandaşlarını salgından ve doğurduğu sonuçlardan azami şekilde korumaya çalışırken, aynı zamanda küresel mücadeleye de elinden gelen katkıyı sağlamaya çalıştığına işaret ederek, Türkiye'den hibe, mali yardım veya tıbbi teçhizat ithalat izni talebinde bulunan dünya genelinde 131, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi katılımcıları arasında da 10 ülkenin ihtiyaçlarının imkanlar ölçüsünde karşılanmaya çalışıldığını anlattı.

“131 ÷lkeden 85 bini aşkın vatandaşımızın dönüşünü sağladık”

Türkiye'nin, salgın sürecinde tarihin en büyük tahliye operasyonlarından birine imza attığını anlatan Şentop, şöyle konuştu:

“131 ÷lkeden 85 bini aşkın vatandaşımızın Türkiye'ye geri dönüşünü sağladık. ÷lkemizin tahliyelerine destek sağladığı ÷lke sayısı halihazırda 90 olup, 36 bini aşkın yabancı ÷lkemizden güvenli bir şekilde kendi ÷lkelerine tahliye edilmiştir. Kara yolu taşımacılığında önemli bir konumda olan ÷lkemiz, Kovid-19'la mücadele kapsamında sınır kapılarında sıkı tedbirlere başvurmakla birlikte, arz zincirinin kesintisiz şekilde devam etmesini sağlayacak uygulamaları da bölge ÷lkelerinin talepleri de dikkate alınmak suretiyle hayata geçirdi.”

Bu süreçte hızlı ve etkin sonuç alma noktasında bölgesel iş birliğinin öneminin daha da öne çıktığını belirten Şentop, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi katılımcılarının krizin ilk günlerinden itibaren düzenli irtibat halinde olmaları ve Yeşil Koridor gibi uygulamaları yürürlüğe koymalarının güzel bir örnek teşkil ettiğini söyledi.

Şentop, gelecek dönemde de özellikle teknik ve uzmanlık isteyen alanlarda, reaksiyon sürelerini kısaltacak bölgesel entegrasyon çabalarının desteklenmesinin önemine işaret ederek, şunları kaydetti:

“Bu çerçevede, Güneydoğu Avrupa bölgesindeki ÷lkelerin ihtiyaçlarını dikkate alarak, bölgeye özel strateji ve projeler belirlenmesinde Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi ve onun operasyonel kolu olan Bölgesel İşbirliği Konseyinin önemli rol üstlenebileceğini değerlendiriyorum. Parlamenterler olarak bölgeye yönelik çalışmaların teşvik edilmesi hususunda gerekli kolaylıkların sağlanmasında üstümüze düşen vazifeyi de yerine getirmeye hazır olmalıyız. Bu anlayışla, gerekli hallerde, daha fazla bölgesel entegrasyonu mümkün kılacak adımlar için yasal zeminin hazırlanmasında kolaylaştırıcı rol oynamalıyız.”

“Kapsayıcılık ve bölgesel sahiplenme anlayışını esas aldık”

TBMM Başkanı Şentop, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi Zirvesi'nin ardından Türkiye'nin 2020-2021 Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi Dönem Başkanlığını üstleneceğini hatırlatarak, şöyle devam etti:

“Dönem Başkanlığı önceliklerimizi belirlerken, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi'nin temel prensipleri olan 'kapsayıcılık' ve 'bölgesel sahiplenme' anlayışını esas aldık. 'Bölgesel sahiplenme' ve 'kapsayıcılık' ilkelerini gözeterek, bölgede özgün iş birliği mekanizmalarının geliştirilmesi üzerinde de hassasiyetle durmaktayız. Bu

bağlamda Türkiye'nin, bölgenin kendi inisiyatifi ile inşa edilmiş yegane girişimi olarak önem taşıyan Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesine ayrı önem verdiğinin altını çizmek istiyoruz. Bu çerçevede, bölge ülkeleri için ortak sınama teşkil eden konulardaki çalışmalarımıza katkı sağlayacak proje, etkinlik ve üst düzeyli toplantı takvimimizi halihazırda oluşturmuş bulunuyoruz. Bugünkü toplantımızın da ana başlığı olan Kovid-19 sonrası dönemdeki iş birliği de şüphesiz önceliklerimiz arasında yer alacaktır. Bunun yanı sıra göç, beyin göçü, insan kaynağı niteliğinin artırılması, bölge içi ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi, bölge içi ve dışı ticaretin geliştirilmesi, güvenlik, eğitim, kültür ve turizm gibi konular da öncelik alanlarımız arasında yer almakta. Parlamenter alandaki faaliyetlerimizi de bu öncelikler çerçevesinde şekillendirmeye başlamış bulunuyoruz.”

Daimi sekreteryaya

Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesinin, kurulduğu 2014 yılından bugüne kadar bölgesel iş birliğine önemli katkıda bulunduğunu belirten Şentop, bölgesel iş birliğinin parlamenter boyutunun güçlendirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında gündeme gelen, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesinin daimi bir sekreteryaya sahip olması fikrini de ilk günden bu yana desteklediklerini anımsattı.

Şentop, daimi sekretaryanın daha fazla gecikmeksizin tesis edilmesi, parlamenter diplomasi alanındaki çalışmalara etkinlik, görünürlük ve katma değer sağlamasının yanı sıra, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesinin operasyonel kolu olan Bölgesel İş Birliği Konseyi ile de daha somut bir iş birliği tesis edilmesine fırsat vereceğini söyledi.

İstanbul ve Sofya'nın birlikte aday olduğu bu sürecin önceki toplantılarda ortaya çıkan rotasyona dayalı uzlaşi formülü çerçevesinde neticelendirilmesini arzu ettiklerini dile getiren Şentop, bu tutumu, geçen yılın ocak ayında TBMM'yi ziyareti sırasında Bulgar Ulusal Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetine de tekrarladığını aktardı.

Sekreteryaya ilk beş sene Sofya'nın ev sahipliği yapması ve genel sekreterin Türk vatandaşı olması, ikinci beş sene için de sekretaryanın İstanbul'a taşınarak, genel sekreterlik görevinin Bulgar vatandaşına devredilmesine yönelik Sofya'nın teklifinin kabul edildiğini de 2019 yılının haziran ayında yazılı olarak Bulgar Ulusal Meclisine ilettiklerini anlatan Şentop, “Ancak, Bulgar mevkidaşlarımızın, uzlaşi formülüne ilişkin kendi tekliflerine nihai onaylarını vererek sürecin bir an önce sonuçlanmasını beklerken, geçen haftaki Daimi Komite toplantısında bu konuda uzlaşi sağlanamadığını ve Bulgaristan Ulusal Meclisinin rotasyon formülünü kabul etmeyeceğini, daimi olarak ev sahipliği yapma arzusunu açıkladığını üzümlere öğrendim. Yıllardır üzerinde tartışılan ve

Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesine önemli katma değeri olacak bu konuda Bulgaristan tarafının beklenmeyen şekilde olumsuz tavır alması hayal kırıklığı yaratmıştır.” diye konuştu.

Türkiye'nin uzlaşî formülüne yönelik desteğinin yaşanan bu olumsuz gelişmeye rağmen değişmediğini yineleyen Şentop, “Yıllardır müzakereleri süren bu konuya ilişkin bir çalışma grubu kurulmasına yönelik teklifin ise ilave zaman ve enerji kaybına sebep olacağını değerlendiriyorum. Dolayısıyla, yıllar içinde belirli bir olgunluğa erişen Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesinin kurumsallaşmasına ilişkin çalışmaların bir an önce sonuçlandırılmasını temenni ediyorum.” dedi.

Şentop konuşmasını şöyle tamamladı:

“Türkiye, Meclisi'mizin açılışının 100. yıldönümüne denk gelen bu yılda, Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi Dönem Başkanlığını devralacaktır. Covid-19 küresel salgını nedeniyle bu seneki toplantımızı video konferans yöntemiyle gerçekleştirmekteyiz. Fakat küresel bir tehdit haline gelen bu salgını, uluslararası dayanışma içinde atlatacağımızı ve gelecek yılki 8. Genel Kurul toplantısını Türkiye'de fiziki olarak düzenleyeceğimizi ümit ediyorum. Sözlerime son verirken, bugünkü toplantı vesilesiyle Priştine'ye bir kez daha teşekkür ederken, önümüzdeki toplantılar vesilesiyle sizleri ülkemizde ağırlayabilmeyi ümit ediyorum.”

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA